Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004651

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-08-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хорошев Максим Ігорович
2. Maksym Khoroshev

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0000-4356-0268

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 05-08-2026

Спеціальність за освітою: Підприємництво торгівля та біржова діяльність

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14281

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15.31, 06.52.17, 06.56.31

Тема дисертації:

1. Соціальний захист населення в умовах цифрової економіки

2. Social Protection of the Population in the Digital Economy

Реферат/анотація:

1. Хорошев М.І. Соціальний захист населення в умовах цифрової економіки. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 – Економіка (галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки). – Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна Міністерства освіти і науки України, Харків, 2025. У дисертації здійснено комплексне теоретико-методологічне обґрунтування трансформації системи соціального захисту населення в умовах цифровізації та розроблено концептуальні й практичні засади її модернізації в Україні з урахуванням сучасних соціально-економічних викликів, міжнародного досвіду та умов воєнного стану. Соціальний захист розглянуто як багаторівневу інституційну систему управління соціальними ризиками, спрямовану на забезпечення гідного рівня життя, зменшення нерівності, підтримку людського потенціалу та соціально-економічної стійкості. Систематизовано теоретичні підходи до визначення сутності соціального захисту та уточнено його місце в сучасній соціальній політиці. Обґрунтовано, що цифровізація трансформує механізми реалізації його функцій завдяки автоматизації, інтеграції даних, персоналізації та прогнозуванню соціальних

ризиків. Розкрито необхідність переходу від переважно реактивної до проактивної моделі соціального захисту, за якої цифрові технології використовуються для раннього виявлення ризиків і своєчасного надання підтримки. Проаналізовано сучасний стан соціального захисту в Україні, його фінансове забезпечення, демографічні та пенсійні проблеми, а також вплив повномасштабної війни на структуру соціальних потреб. Визначено, що масове внутрішнє переміщення, зростання соціальної вразливості населення та навантаження на державні фінанси посилили потребу в адаптивній і технологічно інтегрованій системі соціального захисту. Обґрунтовано доцільність розвитку гібридної моделі, що поєднує державні гарантії з можливостями приватного сектору, міжнародних організацій і цифрових платформ за збереження координуючої ролі держави. Досліджено цифровізацію соціального захисту України та роль Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, порталу «Дія», платформи «єДопомога», електронних реєстрів та інтеграції державних сервісів із фінансовими установами. Встановлено, що цифрові інструменти сприяють скороченню бюрократичних процедур, підвищенню адресності та оперативності допомоги, прозорості використання ресурсів і зниженню ризиків дублювання виплат. Здійснено порівняльний аналіз цифрової трансформації соціального захисту в Україні та зарубіжних країнах. Визначено, що результативність цифрових реформ залежить не лише від технологічного розвитку, а й від інституційної спроможності держави, нормативно-правового забезпечення, цифрової грамотності та суспільної довіри. Для України актуальними визначено інтеграцію реєстрів, електронну ідентифікацію, автоматичне призначення допомоги, розвиток дистанційного доступу до послуг, використання великих даних, штучного інтелекту та інших цифрових технологій. Систематизовано ризики цифрової трансформації соціального захисту, серед яких цифрова нерівність, недостатня цифрова грамотність, проблеми захисту персональних даних і кібербезпеки, алгоритмічна дискримінація, інституційна фрагментація та недостатня інтеграція інформаційних систем. Обґрунтовано необхідність поєднання цифрових каналів із традиційними формами надання соціальних послуг для забезпечення інклюзивності системи. Наукова новизна полягає в обґрунтуванні гібридної моделі соціального захисту України в умовах цифрової економіки; розробленні сценаріїв розвитку системи цифрових соціальних послуг до 2030 року; удосконаленні методики порівняльного аналізу моделей цифрової трансформації соціального захисту; систематизації сучасних викликів і ризиків цифровізації та механізмів їх нейтралізації; поглибленні теоретичних положень щодо впливу цифрових технологій на функції, принципи та інституційну архітектуру соціального захисту. Практичне значення результатів полягає у можливості їх використання під час формування державної соціальної політики, розроблення стратегій цифрової модернізації соціальної сфери, інтеграції державних реєстрів, удосконалення адміністрування соціальних програм і впровадження проактивних соціальних послуг. Доведено, що цифровізація має розглядатися не як самоціль, а як інструмент підвищення доступності, адресності, прозорості та стійкості соціального захисту. Ключові слова: соціальний захист, цифровізація, соціальна політика, цифрові послуги, інклюзія, штучний інтелект, соціальні ризики, гібридна модель, цифрова трансформація, соціальна справедливість.

2. Khoroshev M.I. Social protection of the population in the digital economy. – Qualification scientific work as a manuscript. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in specialty 051 – Economics (Field of Knowledge 05 – Social and Behavioral Sciences). – V.N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv, 2025. The dissertation provides a theoretical and methodological substantiation of the transformation of the social protection system under digitalization and develops conceptual and practical foundations for its modernization in Ukraine, taking into account socio-economic challenges, international experience, and wartime conditions. Social protection is considered as a multi-level institutional system of social risk management aimed at ensuring a decent standard of living, reducing inequality, supporting human potential, and strengthening socio-economic resilience. Theoretical approaches to defining the essence of social protection are systematized and its place in modern social policy is clarified. It is substantiated that digitalization transforms the mechanisms for implementing its functions through automation, data integration, personalization, and forecasting of social risks. The necessity of transition from a reactive to a proactive model of social protection, in which digital technologies are used for early identification of risks and timely provision of support, is substantiated. The current state of social protection in Ukraine, its

financial support, demographic and pension problems, as well as the impact of the full-scale war on social needs are analyzed. It is determined that mass internal displacement, increasing social vulnerability, and pressure on public finances have intensified the need for an adaptive and technologically integrated social protection system. The expediency of developing a hybrid model that combines state guarantees with the capabilities of the private sector, international organizations, and digital platforms while preserving the coordinating role of the state is substantiated. The digitalization of social protection in Ukraine and the role of the Unified Information System of the Social Sphere, the Diia portal, the eDopomoga platform, electronic registers, and integration of public services with financial institutions are investigated. It is established that digital instruments contribute to reducing bureaucratic procedures, increasing the targeting and speed of assistance, improving transparency, and reducing the risks of duplicate payments. A comparative analysis of the digital transformation of social protection in Ukraine and foreign countries is carried out. It is determined that the effectiveness of digital reforms depends not only on technological development but also on the institutional capacity of the state, legal support, digital literacy, and public trust. The integration of registers, electronic identification, automatic assignment of assistance, remote access to services, big data, artificial intelligence, and other digital technologies are identified as relevant for Ukraine. The risks of digital transformation of social protection are systematized, including digital inequality, insufficient digital literacy, personal data protection and cybersecurity issues, algorithmic discrimination, institutional fragmentation, and insufficient integration of information systems. The necessity of combining digital channels with traditional forms of social service provision to ensure inclusiveness is substantiated. The scientific novelty of the study lies in substantiating a hybrid model of social protection in Ukraine in the digital economy; developing scenarios for the digital social services system until 2030; improving the methodology for comparative analysis of digital transformation models; systematizing current challenges and risks of digitalization and mechanisms for their mitigation; and deepening theoretical provisions regarding the impact of digital technologies on the functions, principles, and institutional architecture of social protection. The practical significance of the results lies in their application in the formation of state social policy, development of strategies for digital modernization of the social sphere, integration of state registers, improvement of social program administration, and implementation of proactive social services. Digitalization should be considered not as an end in itself, but as an instrument for increasing the accessibility, targeting, transparency, and resilience of social protection.
Keywords: social protection, digitalization, social policy, digital services, inclusion, artificial intelligence, social risks, hybrid model, digital transformation, social justice.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Хорошев М. І. Зміни демографічної ситуації в Україні під час війни та їх вплив на соціальну політику. Бізнес–Інформ. 2024. № 8. С. 259–269.
- Хорошев М. І. Ефективність системи соціального захисту в Україні в умовах війни. Бізнес–Інформ. 2024. № 10. С. 268–277.
- Соболєв В. М., Хорошев М. І. Цифровізація соціального захисту населення: сучасні глобальні виклики та ризики. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 24. С. 58–66.
- Соболєв В. М., Хорошев М. І. Особливості та перспективи цифрової модернізації соціального захисту в Україні. Бізнес-Інформ. 2025. № 11. С. 205–216.

- Хорошев М. І. Статистичне дослідження міграційних процесів внаслідок російської військової агресії. Сучасна статистика: проблеми та перспективи розвитку: матеріали XXII Міжнародної науково–практичної конференції з нагоди Дня статистики працівників. Київ: «Інформаційно–аналітичне агентство», 2024. С.184–186.
- Хорошев М. І. Ефективність системи соціального захисту в Україні в умовах війни // Управління розвитком економічного середовища в умовах глобальних трансформацій : тези доп. наук.–практ. конф. (6 лютого 2025 р.). Харків : [б. в.], 2025. С. 145–146.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0121U100453

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соболєв Володимир Михайлович
2. Volodymyr Sobolev

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3043-0901

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шифріна Надія Ігорівна
2. Nadiia Shifrina

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5079-5660

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Островський Ігор Анатолійович
2. Ihor Ostrovskyi

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7444-2560

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Код за ЄДРПОУ: 02071151

Місцезнаходження: вул. Чорноглазівська, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мірясов Юрій Олександрович
2. Yurij Miryasov

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0976-5587

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коровіна Наталя Валентинівна

2. Natalia Korovina

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0395-0602

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Довгаль Олена Андріївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Довгаль Олена Андріївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Шевченко Андрій Олександрович
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна